

A TENGERPART

NAPILAP

VI. évfolyam.

FIUME, szombat 1909. május 29.

119. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy órára . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A kivándorlás.*

A kivándorlás ellenőrzését a pozsonyi bécsi vonalon megnehezíti azon körülmény, hogy a szabályozott utlevéllel és kellő pénzzel ellátott kivándorlók itt le nem szállíthatók és számban nem vehetők.

Pedig a lajstromozási eljárás nélkül a kivándorlást ellenőrizni, tökéletesen, teljesen lehetetlen. A mozgó vonaton utlevelet, hajójegyet vizsgálni, a szerény leírás alapján személyazonosságot megállapítani sokszor éjjeli időben mikor az utasok már alszanak és azokat almuksból kell felzavarni és kikérdezni, az utlevél nélküli kivándorlás némi megakadályozására alkalmas ugyan, de a kivándorlás tökéletes ellenőrzésére nem.

Bármily ügyes és gyakorlott legyen az illető tisztviselő vagy rendőrök, képtelen azon tumultusban, mely a vasuti kocsik állandó túlfuroltsága miatt ezen a vonalon mindennapos, a kivándorlók számbavételét, az utlevelek alapos átvizsgálását s a személyleírás összehasonlítását pontosan eszközölni.

Ha tehát azt akarjuk, hogy egyetlen egy kivándorló ne utazhasson el ellenőrizetlenül, akkor feltétlenül szükséges elsősorban az összes kifizető vonatoknak határrendőrökkel való ellenőrzése, mert enélkül a kivándorlás ellenőrzése félszeg marad mindig, a határrendőrség nem képes feladatát oly mértékben teljesíteni és hivatását úgy betölteni, mint azt az intézmény tekintélye megkívánja.

Ezenkívül állandó surlódás, örökös panaszs és sérelem tárgyát fogja alkotni a kivándorlásnak a vasuti állomáson való ellenőrzése, illetőleg a jogosulatlan kivándorlóknak és a kivándorlással gyanúsított egyéneknek a pályaudvaron való feltartóztatása és a rendőrkapitánysághoz való bekísérése.

Tagadhatatlan az, hogy a közvéleménnyel szemben a határrendőrségnek igen nehéz a helyzete. Kénytelenek vagyunk a kivándorlással gyanúsított egyéneket a nagy forgalmu perronon összegyűjteni, sokszor ott a nyilvánosság előtt ujjban kihallgatni és onnan a határrendőrség hivatalába bekísértetni.

Az ilyenkor előforduló jelenetek kínos benyomást keltenek a szemlélőben és habár eljárásunk törvényes és szabályos, mégis sokszor kikerülhetetlen a közönségnek jogosulatlan beavatkozása és sértő bírálata.

Ezen helyi nehézségeken kívül szükségesnek tartom még az általános természetű s a törvény és utasítás hiányosságában gyökerező nehézségeket is felemlíteni.

Az 1904. évi belügyminiszteri utasítás szerint ugyanis azok a kivándorlók, kikre nézve az utasításban felsorolt gátló körülmények fognak fenn, vagy akik utlevéllel nem bírnak, az ország határának átlépésében megakadályozandók. Az utasítás ezen rendelkezésének végrehajtása

* A pozsonyi m. kir. határszéli rendőrök a pitány-ság 1908. évi jelentéséből.

hajtása azon esetekben, midőn a kivándorlás ténye már a mozgó vonaton megállapítható, nehézséget nem okoz. — Amde a kivándorlással gyanúsított utasok legnagyobb része a mozgó vonaton tagad, utazási célul egy osztrák vagy német várost jelöl meg és ilyenkor az eljáró határrendőrségi közeg minden támpont nélkül, csak egyszerű gyanu alapján, kénytelen az utast feltartóztatni, a vonatról leszállítani és a határrendőrség hivatalához kísértetni. — Ezt pedig meg kell tenni, mert a tapasztalat igazolta, hogy ilyen előállított egyének 80—90 százaléka kivándorló.

A visszavándorlók száma feltétlenül pontos sággal meg nem állapítható, egyfelől mert lajstromozva nem lesznek, másfelől pedig azért, mert a szórványosan visszavándorlók, az utazó közönség tömegében nem mindig vehetők észre. — Mindazonáltal a tömeges visszavándorlás megkezdése óta éber figyelemmel kísértetnek ezek is és számba vétetnek.

A visszavándorlók számbavétele a vasuti állomásokon a vonatok rövid tartózkodási ideje alatt történik, amidőn különös figyelem fordítatik arra is, hogy a visszavándorlók kivándorlásra csábító és nemzetiségi izgatásra alkalmas tiltott nyomtatványokat be ne csempészhesse-

UJDONSÁGOK.

— A kormányzóhelyettes betegsége. Mint örömmel értesülünk, Wickenburg István gróf kormányzóhelyettes állapotában ma javulás állott be, úgy, hogy a gróf valószínűleg már holnap elhagyhatja az ágyat s átveheti a kormányzóság vezetését.

— A kórházi főorvos lemondása. Grossich dr. a városi kórház főorvosa ma beadta lemondási kérvényét a kórház igazgatóságának. Mint értesülünk Grossich dr. lemondása összefüggésben van különösen az „Il Corriere“ című lap támadásaival, továbbá másoknak az ő orvosi működésére vonatkozó kritikáival, amelyeket magára nézve sértőeknek talált. Kellően érintette Grossich dr-t az is, hogy a hatóságok őt nem vették védelmükbe a támadókkal szemben. Feltétlenül megbízható helyről szerzett információink szerint Grossich dr. lemondását nem fogadják el.

— Tézene. A városi zenekar ma este fél 9 órától fél tizenegyig a Dante téren hangversenyt ad a következő műsorral:

1. Lanzi — induló.
2. Mayerbeer — Ördög Róbert fantázia.
3. Puccini — Tosca III-dik felvonás.
4. Verdi — „A szicíliai vecsernye“ szimfónia.
5. Waldteufel — „A szirének“ — keringő.

— A kizárt asztalosmunkások ügye. Az asztalos mesterek tegnap délután tartott

ülését, minthogy a munkások között többen bejelentették, hogy ma reggel munkába állanak, elhatározták, hogy a munkazárlatot nem hosszabbítják meg s a munkások ügyét választott bíróság elé viszik. A munkaadók részéről a választott bíróságba Hodnik, Mosetich, Cante, Roitz, Mazzer és Schwarzot küldötték ki, az asztalossegédek pedig Bertogna, Fabris, Cernich, Brosolich, Samsa és Timont delegálták. A választott bíróság Loibelsberger, a rendőrség iparügyi referensének elnöklésével ma délután már ülést tart.

A munkások közül eddig negyvenhárom távoztak el Fiuméből.

— A bankok nyári hivatalos órái. A fiumei bankok és váltóüzletek közösen elhatározták, hogy június elsejétől augusztus 31-ig irodáikat délután öt órakor zárják.

— A nyári hajóraj Fiumében. Mint már két ízben megirtuk, haditengerészetünk nyári hajórajja holnap szombaton érkezik Fiuméba. A hajóraj Haus ellentengernagy parancsnoksága alatt — nyolc hadihajóból és egy torpedóflottából áll s négy napig fog itt maradni.

— Exhumálás. Hoyos György a Witthead torpedógyár volt társtulajdonosának 1904 augusztus 15-én történt halála után holttestét egy ideiglenes városi kriptába helyezték. Most elkészült a családi sírbolt, melybe az elhunyt holttestét áthelyezték. Az exhumálást tegnap reggel 7 órakor végezte a kiküldött bizottság a rokonok jelenlétében.

— A Szinpártoló Egyesület ülése. A fiumei szinpártoló egyesület intéző bizottsága és színügyi választmánya tegnap délután ülést tartott Fest Aladár elnök elnöklésével. Az ülésen megjelentek: Balázs János, Bató László, Brájer Lajos dr., Blázsik Ferenc, Csörgő Zoltán, Csepreghy Kálmán dr., Gál János, Garády Viktor, Herczeg Jenő, Kemény Ödön, Kerényi Andor, Kallós Zsigmond dr., Kovács Géza dr., Molnár Varga Ödön, Murai Jenő, Nádory István, Schmiermund Ernő, zimonyi Schwartz Mihály, Szentgyörgyi Ferenc és Urbanek Sándor dr. A szinigazgató nem képviseltette magát.

Néhány bizalmas természetű megbeszélés után elkészítették a szini idény után tartandó közgyűlés tárgysorozatát s a jelen voltak összegyűjtötték véleményüket a szintársulat működéséről. Megállapodások történtek a szinpártoló egyesület által rendezendő bérletgyűjtésre és a kormány támogatásának kieszközölésére vonatkozólag. Mivel némely verzió szerint Balla Kálmán kijelentette, hogy a jövő évben fiumei állomását Szendrey igazgatóval akarja felcserélni, a választmány felkéri dr. Brájer Lajost, Kemény Ödönt és Virág Jenőt, hogy ez ügyben a szinpártoló egyesület tájékoztatása végett információt kérjenek mindkét szinigazgatótól.

Végül elhatározták, hogy az egyesület felterjesztéseit ezentúl mindig a kormányzóság útján küldik fel a kultuszminiszterhez.

— **Tárgyalás közben megőrült.** A rendőrség bünyői osztályában a nagy ügyforgalom miatt a hivatalos órákat meghosszabbították, úgy, hogy még a késő délutáni órákban is tárgyalnak. Tegnap este is sokan várokoztak a kihallgatásra, amikor Földi F. kereskedelmi ügynök, akit tiltott megrendelés gyűjtéséért idéztek be, izgatottan kiáltozni kezdett majd odasiertett az egyik tisztviselőhöz és követelő hangon sürgette meg ügyének elintézését.

A munkával tuhalmozott tisztviselő türelmele kért a feltűnően izgatott embert, aki csakhamar kiabálni kezdett és oly gyanusan viselkedett, hogy az ott tartózkodó rendőrökkel kellett kivezetetni.

Mint hogy az a gyanu merült fel, hogy az illető nincs beszámítható állapotban, a mentőkkel a kórházba szállították, ahol a megfigyelő osztályban helyezték el.

— **Torpedóhajó Fiumében.** A magyar-osztrák haditengerészet „Krokodil” nevű torpedóhajója tegnap este Pólából ideérkezett s ma reggel visszaindult.

— **Himlőoltások.** A himlő elleni védőoltásokat Blasich dr. a tisztí főorvos vezetésével június közepén kezdik meg.

— **Megbüntetett mulatóhely tulajdonos.** A rendőrbíróság tegnap délután Kantoci Imrét egyik óvárosi nyilvános ház tulajdonosát háromszázötven korona pénzbírságra ítélte, mivel a szabályrendelet ellenére szeszitalokat árúsított. A lefoglalt bort, sört, pálinkát a rendőrség elárverezteti.

— **Egészségügyi kihágás.** A vásárbiztos feljelentette a rendőrségen Kozin András péket és Nagy Teréz felsőbelvederei tejelárusítót, hogy üzletükben rossz kenyeret árúsítanak. A rendőrbíróság egészségügyi kihágásért Kozin Andrást nyolcvan korona pénzbírsággal, Nagy Terézt pedig, minthogy a péktől átvette a rossz kenyeret, husz korona pénzbírsággal büntette meg.

— **Új gőzös Amerikába.** A Norddeutscher Lloyd „Berlin” gőzöse május 1-én tette meg először az utat az újvilágba, hogy később rendszeresen közlekedjék Genua, Gibraltár és Newyork között. A kettős csavarral ellátott „Berlin”-nek 17500 tonna térfoglalata van. 520 elsőosztályú utas számára rendelkezésre áll ugyanannyi kabin, a fedélközön 2500 utast, tehát a legénységgel együtt összesen 3400 utast bír szállítani. Talán szükségtelen felemlíteni, hogy az újkor minden technikai vívmánya és tapasztalata alkalmazást nyer ezen a hajón. A kabinok, az utasok rendelkezésére álló nagyobb termek, éttermek, társalgók stb., a legnagyobb komforttal vannak berendezve. Az első osztály legközelebbi kabinjában az ágyak már nincsenek egymás fölé helyezve, mint régebbi hajókon, amit igen nagy örömmel vett tudomásul az utazó közönség, különösen az angolok. Természetesen drótnélküli táviróállomás, tornacsarnok, kávéház, mézarszék, hűtőközponttal és minden modern higiénikus óvintézménnyel ellátva, 42 kádás fürdő, kórház, 4 dinamógép nem hiányzik a hajóról. A gőzös parancsnokságával Langreuter hármas kapitányt bízták meg, aki 7 és fél nap alatt tette meg az utat, megrövidítve az előírt időtartamot.

— **A Hitelbank hordógyára.** A Magyar Általános Hitelbank által alapított Fatermelő Rt., hogy dongafatermelését jobban értékesíthesse, Bródban hordógyárat létesít.

— **A verekedés áldozata.** Megirtuk, hogy Cecada József egyik voloscai kocsmában verekedés közben egy hatalmas ütés miatt agyrázkodást szenvedett. A szerencsétlen ember még mindig eszméletlenül fekszik a kórházban s csak néha sikerül egy táplálékot lenyeletni vele. Az eszméletlenül fekvő embert tegnap meglátogatta a sógoröje, ki Jelsane községben lakik s aki a lapok útján értesült az esetről. Cecada azonban állandó önkívüli állapotában nem ismerte fel rokonát. Az orvosok véleményüket még mindig fentartották.

— **A tenger kincsei.** A rege, hogy a tengerfenék mérhetetlen kincseket rejt, éppoly régi, mint a hit, hogy a tenger visszaadja ezeket, csak le kell szállani érte. Feljegyzések szólnak róla, hogy időről-időre buvár-harangok sülyedtek alá, ott, ahol egykoron egy kincset szállító hajó sülyedt el, de senki sem tud róla, hogy a szerencsekeresők sikerrel jártak volna. Mindegy. A századok folyamán újra akadtak vállalkozók, akik oly tengereken, amelyeknek mélyén, a történelem vagy a szájhagyomány nyomán, nagy értéket sejtettek, félelem nélkül alászálltak. A legutolsó száz év alatt már csak írók és költők képzeletét izgatták ezek a titokzatos kincsek, regények kalandos hősei vállalkoztak a tengerfenék kutatására, valóban pedig az emberiség kezdte felejteti létezésüket. És egészen furcsa, hogy egy oly írói munka nyomán, amelyet maga a szerző sem vett túlságosan komolyan, részleteiben megéleveníti a régi rege, a hit arról, hogy a századok előtt elsülyedt kincseket ki lehet halászni. 1707-ben Vigo közelében elsülyedt egy ezüsttel telt spanyol hajó André Theureit, az 1907-ben elhunyt neves francia író erről regényt írt. A „L'oncle Scipion” című vidámhangu munkájában a párisi pénzügytörténetgyűjtője ki, amelynek egyik érdekfeszítő részvénytársaságot alapít éppen a spanyol csodahajó felkutatására. A részvények felszöknek. A részvénytársasági elnök aggasztóan jól él. A vége pedig a dolognak az, hogy a társaság megbukik, az elnök szökik. . . . Nos, meg kell emlékezni arról, hogy az olasz Riberti és Pius, mint a „Berliner Tageblatt” jelentés részvénytársaságot alapítottak a spanyol kincshajó felkeresésére. A részvényeket már kibocsátották. Baj lenne beírné, ha André Theuret újkori legendája, a további változataiban is megismétlődne.

— **Munkásszanatórium Abbáziában.** Azt a tengerparti gyógytelepet, amelyet egy magyar társaság létesített Abbáziában, mind sürűben keresik fel a betegpénztárak tagjai, de magánbetegek is. Nem is csoda ez, mert a hatalmas háromemeletes új épületben elhelyezett, a modern higiénia követelményeinek megfelelő vizgyógyintézet és sanatóriumában igen olcsók a díjak. A magánbetegek is csak alig valamivel fizetnek többet, mint a pénztáriak. Eddigél a magyarországi munkáspénztárak, az osztrák reichskommission alá tartozó pénztárak és a máv. mindkét pénztára küldték Abbáziának ebbe a sanatóriumába tagjait: a 2400 koronával díjazott hivatalnokokat és munkásokat. Hogy az intézmény mennyire hódít, mutatja, hogy legújabbán a délviasut igazgatósága is elhatározta, hogy az osztrák vonalról 33,000 tagot számláló pénztárának betegeit odaküldi s mindjárt el is helyezte ott egy hivatalnokát és munkását. Az intézet központi irodájának (VI., Andrassy-ut 31.) dr. Goldner Adolf igazgató főorvos a vezetője, míg magának a gyógytelepnek Beregi Miklós igazgató a vezetője Abbáziában. Bővebb felvilágosítással mindkét helyen szívesen szolgálnak.

— **Rendőri hírek.** A rendőrségen feljelentették az Adria kávéház tulajdonosát, mert az üzlet egész éjjel nyitva volt.

A Giardino Pubblico kertésze feljelentette Matesich Mihály és Varasdi Kálmán munkásokat, mert nyilvános botrányt okoztak.

Pavlovics Bartolomeo, Susterich Mirco postakocsikok ellen megindították az eljárást, mert az éjjel lámpa nélkül hajtottak a város utcáin.

Farina Natale és Raich Albino kereskedőket a rendőrségen feljelentették, minthogy a járdát állandóan elfoglalják.

— **Tengeri kirándulások.** A magyar-osztrák tengeri gőzhajózási társaság a pünkösdi ünnep alkalmából a következő tengeri kirándulásokat rendezte:

Velencébe a „Hungaria” gőzessel. Indulás Fiuméből szombaton este 9 órakor, visszatérés Fiuméba kedden reggel 6 órakor. Menetár 10.—korona személyenként.

Pólába a „Dániel Ernő” gőzessel. Indulás Fiuméből vasárnap reggel 7 órakor, visszajövet indulás Pólából este 7 órakor. Menetár 3 korona.

Arza és Osseroba Fiume, Abbazia és Lovrana kirándulóival. Indulás Fiuméből vasárnap reggel 8 órakor, visszaérkezés Fiuméba este 8 órakor, menetár 10.—korona személyenként.

Castellmuschio-ba hétfőn az ottani bucsu alkalmából. Indulás Fiuméből d. u. 3 órakor, visszaérkezés este, Menetár 1.20 korona személyenként.

— **Kirándulás Velencébe.** A magyar-osztrák tengeri gőzhajózási r. t. közli velünk, hogy a holnapi (szombati) napra kihirdetett velencei kirándulásra való előjegyzési határidő a mai napon jár le. A pünkösdi ünnepek alatt tartandó kellemes kiránduláson résztvenni szándékozók tehát még csak a mai nap folyamán jelentkezhetnek a Szápáry Riván levő jegypénztárnál.

A „Hungaria” holnap este 9 órakor indul a Riva Stefániáról (Punto Franco) és vasárnap 7 órakor reggel érkezik Velencébe.

— **A kikötőből.** Május 27. Érkezett: „Teresa” osztrák gőzös Savonából 3000 tonna foszfáttal, 1900 bál spárgával és 900 bál gyapjuval.

Indult: „Trieste” osztrák gőzös Triesztbe üresen; „Carinthia” osztrák gőzös Smyrnába 160 tonna cukorral és 30 tonna vegyes áruval; „Salento” olasz gőzös Messinába 500 tonna fával; „Szápáry” magyar gőzös Marseillebe 260 tonna fával és 60 tonna vegyes áruval.

Május 28-án. Érkezett: „Snida” osztrák gőzös Triesztből 400 zsák vegyes áruval és 350 üres hordóval; „Mátyás király” magyar gőzös Valenciából 80 tonna vegyes áruval; „Tisza” magyar gőzös Tangerből 1527 bál tengeri fűvel.

Indult: „Josephine” osztrák gőzös Triesztbe 250 tonna magnézittel és 100 tonna babbal; „Sempre Avanti” olasz gőzös Palermoba 730 tonna fával.

Színház és Művészet.

A király.

Góth Sándor és Góthné Kertész Ella tegnap este léptek fel először a fiumei magyar közönség előtt. Ez alkalomra egy szellemes vigjátékot „A Király”-t választották, mely Budapesten is nagy tetszést mellett került színre. A szocialista polgármestert Góth Sándor játszotta, Therese színésznőt pedig G. Kertész Ella. Mindketten ama disztigvált színművészekhez tartoznak, akik Európa bármely nyelvén és bármely színpadán kiválnának finom s előkelő játékkal és művészi egyéniségükkel. Felesleges hangoztatnunk, hogy a közönség a legnagyobb figyelemmel és ismételten lelkes tapsokkal kísérte alakításukat. Mellettük Takács Mariska átgondolt játéka bilincselte le a közönséget. Bourdier nejét játszotta a tőle megszokott bravúrral és tökéletességgel. Tetszett Balla igazgató is a király szerepében. Ezenkívül jók voltak kisebb szerepeikben Cseh Iván, Szentgyörgyi Mártha, Farkas, Bérczi és Rogoz.

Ma este másodszer lép fel a Góth pár. Wilde Oscar „Salome”-ja kerül színre és utána „A zsába.”

Távirat ◀▶ Telefon.

Minisztertanács.

BUDAPEST, máj. 28. Ma délelőtt Kossuth Ferenc lakásán Wekerle Sándor miniszterelnök elnöklésével minisztertanács volt, amelyen a kabinet valamennyi tagja megjelent. A minisztertanácsban Wekerle beszámolt bécsi utazásáról és bejelentette, hogy a király Kossuth és Andrassy minisztereket a jövő héten kihallgatáson fogadja. A bejelentés után megbeszéltek az aktuális politikai kérdéseket.

Ferdinánd spanyol infans Bécsben.

BÉCS, máj. 28. Ferdinánd spanyol infans ma Bécsbe érkezett, hogy a királynak átadja a spanyol tábornagy, Ferenc Ferdinánd trónörökösnek pedig a spanyol ezredesi egyenruhát. A pályaudvaron a király fogadta az összes

Bécsben időző főhercegek élén, majd a Burgba hajtottak, ahol a király magánkijelölésén fogadta. Délben ebéd volt Ferdinánd tiszteletére.

Fordulat a szabadkai gyilkosság ügyében.

BUDAPEST, máj. 28. A szabadkai gyilkosság ügyében ma szenzációs fordulat történt. A főkapitányságon megjelent Popper Gyula budapesti cipésmester és bejelentette, hogy a szabadkai bérgyilkosság ügyében vallomást akar tenni, amelyet eddig jóhírnevét és családi becsületét féltve nem tett meg. Elmondotta, hogy márciusban megjelent nála Haverda Mária, akit gyermekkorán őta ismer és kérdezte tőle — ugymond — ismeri-e anyját, aki a leggonoszabb asszony a földön. Völegényem Jánosi kijelentette, hogy anyját le fogja lőni s ezért megígértem neki, hogy Jánosi feleségeszek. Arra kérte Haverda Mária Popper, hogy ha szükség lesz alibire, azt vállalja, hogy Jánosi a gyilkosság napján Budapesten volt s ezért hater ezer koronát ígért neki. A rendőrségen a vallomásra jegyzőkönyvet vettek fel, amelyet még ma megküldenek a szabadkai rendőrségnek.

Elítelt és felmentett gyilkosok.

SZEGSZÁRD, máj. 28. A szegszárdi törvényszék ma Bognár János tolnamegyei lakost aki Csönge János jómódu gazdálkodót megölte tizenkét évi fegyházra ítélte. Rác József és Sándort pedig, akik apjukat, mivel anyjukat állandóan kizsárolta, megölték, az esküdtszék felmentette.

Óriási vihar.

ARAD, máj. 28. Ma éjjel Arad és vidékén óriási vihar volt. A villám több helyen lecsapott és felgyújtotta Biró István jómódu gazdálkodó házát, továbbá a vasuti őrházat és agyon-sújtotta Barta János vasuti őrt.

A szerb királyleány menyasszony.

BERLIN, máj. 28. Belgrádból táviratozák a Lokalanzeigernek, hogy Milovanovic külügyminiszter külföldi utazása az uralkodó ház érdekében történt és összefüggésben áll Péter király leányának, Helena hercegnőnek legközelebbi eljegyzésével.

Automobil kirándulás emberhalállal.

BÉCS, máj. 28. Tegnapelőtt este Kaltenleutgeben közelében nagy automobil szerencsétlenség történt. Rapafart dr. ismert bécsi milliomos, Gibson Stefania és Liesinger dr. sportmannal együtt automobil kirándulást tett. Egyszerre a fék elromlott s az automobil nekiment egy fatörzsnek s a bennülők kiestek. A két férfit sértetlen maradt, Gibsonné azonban a fához vágódott s azonnal meghalt. A szerencsétlen nő nem régen ment férjhez egy angolhoz s rendkívüli szépségéről volt ismeretes.

Dinamit katasztrófa harminc halottal.

LONDON, máj. 28. South Bethlehemben Albanytól nem messze óriási katasztrófa történt. Egy Zappert nevű osztrák mérnök vezetése mellett nagy robbantást akartak végezni, amire 4000 font dinamitot használtak fel. A dinamitnak 25,000 kocsira való kavicsot kellett volna felrobbantani. A nagy látvány megtekintésére mintegy harmincan gyűltek össze. A dinamit azonban óriási dördüléssel idő előtt robbant fel és a jelenlévőket Zapperttel együtt levegőbe röpítette, akik azonnal meghaltak.

Véres tűzijáték.

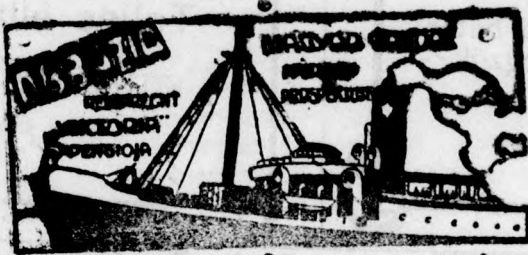
RÓMA, máj. 28. Sassariiban (Sardinia) tegnap este nagy tűzijátékot rendeztek. Egyszerre a rakéták között bomba robbant fel és a szilánkok szerteröpködtek a temérdek néző közé. Hanyatt-homlok menekült a közönség s egymást taposták le az emberek. A bomba egy férfit és egy gyermeket megölt, egy asszonynak jobb karját zúzták szét a szilánkok és még hét ember komolyabban sérült meg.

Égő város.

BERLIN, máj. 28. Petervárról jelentik, hogy odaérkezett hírek szerint Novo-Nikolajevszk városa Szibéria nyugati részén ma reggel óta lángokban áll és eddig hatszázna több ház legett. A telefonépület egészen elpusztult. Sok városi és állami középület lett a lángok martaléka. A bankok palotái mind leegtek. A kárt sok millió rubelre becsülik. A tűz még tart. Temérdek emberélet veszett oda. Novo-Nikolajevszk virágzó kereskedelmi város, amelynek nagy exportja van.

Elégedetlen bolgár katonatisztek.

SZÓFIA, máj. 28. A bolgár katonatisztek, akik az előléptetésnél visszamaradtak, ma küldöttséget menesztettek Ferdinand bolgár királyhoz és kérték, hogy a mellőzést orvosolja, mert különben kilépnek a hadsereg kötelékéből.

Lido-Velence a világ legfővényesebb tengerpartja.

Lido-Velence Nagy tengeri fürdő. — Kinesiterapikái intézet. — Fürdőkabinok a fővényen.

Excelsior luxus-szálló. — **Grand Hotel des Bains Hotel Villa Regina** — **Grand Hotel Lido.** Villák. Parkok. Autómobilok.

Lido-Velence. Új nagy Kursaal. Színházak. Galamblovészet.

**Naponta frissen
vágott sertéshus.**

Saját olvasztású kitűnő
disznózsír és minden hentesáru

legjobb minőségben olcsó
árakban

Szathmáry György
hentes üzletében kaphatók.

Vicolo della Germania 1. sz.

Telefon 987.

Fleischhacker C.

tejcsarnoka

és kávémérese a Piazza Elisabetta és Adamich utca sarkán, (az Adria palotával szemben).

Gróf Pejacevics féle teavaj

kizárólagos elárúsítása.

mindenkor frissen.

Tej, tejföl, túró és vaj és Tiszta akácmáz nagyban és kicsinyben. TELEFON 534

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio

Teljesen új műsor.

Gita Spiro német énekesnő,
Mina Consuelo olasz énekesnő,
Bihari Mancsi és Rózi magyar szubrettek,
Lilly de Horré bécsi szubrett
D'Argent—Comagna excent. átvált. kettős.
Dóri Gita magyar szubrett,
Elly Rigge bécsi szubrett.

Esténként fényes bohózat.

Karmester:
Virgilio Virgili

Rendező:
Venutti Nino.

Kezdeté este 9 órakor.

Új műsor.

Belépti díj 1 kor.

A Standut Oel Company

Fiume Dante tér 5 l. em.

máj. 15-től kezdve **havi bérletet** nyit üzlethelyiségek és lakások állandó pormentesítésére, tisztogatására és szagtalan fertőtlenítésére kitűnő Standutin gyártmányával rendhívül mérsékelt reklámáruk mellett.

Ugyancsak olcsó havi bérletben

beeresztünk és fényesítünk szobákat Standut krémmel.

Fiumétől 50 percnnyire (naponta 8 szori hajóösszeköttetés) közvetlenül a tengerpart mellett gyönyörű fekvésű villában **több elegánsan berendezett szoba**

kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Ujságkihordó

(asszony vagy leány is) jó fizetéssel azonnal felvétetik a Tengerpart kiadóhivatalában Vicolo dell'Ospedale Casa Wurzer 1. em.

**Könnyen
mozgatható emberi műszemek**

első, egyedüli készítője Magyarország és Ausztriában

HATSCHÉK BÉLA

Budapest, VII., Király-utca 69.

Május 28-tól június 2-ig Zágrábban a megrendelő előtt az ép szem után készíti rögtön a műszemet.

Szépség és hajápolási terem

— FIUME, Corso 7 III. em. (Jellusich fénykép. háza.) —
A legújabb módszer szerinti arc-
kéz- láb-ápolás (manicur, pedicur) vil-
lányos arcmasszázs (vibrations massage)
szemölcslevétel és arcban levő szőr
eltávolítása, tyuksemvágás stb. Diszfé-
sülések elvállaltatnak.

Fésülések és hajmosások a rendelő
lakásában is elvégeztetnek.

Tisztelettel értesitem, a n. é. közönséget, hogy
e hó 15-én áthelyeztem

monogram-himző,

gép-harisnyakötő

plisszírozó és guvrirozó üzletemet az Andrássy u.
24. sz. alól a Via Adamich 1. sz. alá (Európa szálló).
Minél számosabb rendelést kérve, melyeknek
kiválóan szép kivitelléért kezeskedem vagyok kiváló
tisztelettel WEISZ T.

**ELŐPATAK
gyógyfürdő**

kiváló jó eredménnyel használható a gyomor-, vese-, hó-
lyag- és a méh hurutos bántalmainál, máj- és lépba-
joknál, köszvény és csúznál, altesti pangásoknál, vala-
mint bármely az idegesség alapján fejlődő betegség-
eknél.

A nagyhirű előpataki gyógyvizek orvosi javaslat szerinti
ivása, összekötve a megfelelő és itt feltalálható kisegítő
gyógyeszközökkel (meleg és hidegfürdők, vizgyógyintézet
kezelés, massage, svédorna, diétikus étrend) rendkívül
kedvező eredményt mutat fel.

Fürdő-idénym ájus 15-től szeptember 15-ig.
Vasúti állomás Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó
olcsó kocsközelekedés van. Lakás, ellátás olcsó és választé-
kos. Az elő- és utóidényben (május 15-től június 15-ig és
augusztus 20-tól szeptember 15-ig a gyógy- és zenedinák
fele fizetendő, lakások 50 000-ai és ellátás is sokkal olcsóbb.

Az előpataki ásványvíz, mely a szénsavdús égvényes
vasas vizek között első helyet foglal el, mint a gyógyeszköz
háznál is használható és üdítő, kellemes ital, tisztán vagy
borral vegyítve nagy kedveltségnek örvend. Itthon és a kül-
földön évenként egymillió palacknál több kerül forgalomba.
Sztéküldési hely: Előpatak, de kapható a legtöbb városban
és nagyobb kereskedésben.

Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgató.

Verseny nélküli üzlet,

melynek csak készpénz bevé-
telei vannak és igen csekély
üzleti költséggel dolgozik --
egyedülálló hölgynek is alkal-
mas -- elköltözés miatt

azonnal olcsón eladó.

Szükséges tőke 5000 korona.

Közelebbit e lap kiadóhivata-
lában.

(Kraljevica)

MOHOVICH C. A.

FIUME Via Governo TRIEST Via Ponterosso 6

Alapított 1890-ben.

A látható irásu, világhírű

Underwood írógépek

vezérképviselte.

Modern irodaberendezések. - Amerikai butor.
Másoló készülékek. - Mappák. - Bélyegzők. -
Bádog- s email feliratok.

Mechanikai javító műhely.

Porto-Ré

LIBURNIA SZÁLLÓ

tengeri fürdő remek hullámveréssel.

Gőzösön 40 percnire Fiumétől.

Pormentes levegő. Gyönyörű fekvés.

Teljes ellátás mérsékelt áron.

KITÜNŐ KONYHA!

FÜRDŐK ÉS ORVOS A HÁZBAN!

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak
részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FŐRAKTÁRA.

iroda: Urményi-tér 6. — Telefon szám 226.
Jégyár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör.
A sör hetenként 25 majolika palackot tar-
talmazó eredeti ládákból érkezik frissen a
gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állan-
dóan raktáron van kiviteli és márciusi sör,
1/4, 1/2 és 1 hl.-es hordókban és 50 fél literes
palackot tartalmazó eredeti ládákból.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is
kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fű-
szer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Urményi-tér 6.

**SPIRID MARCETTA
ORIENT**

kávéháza

FIUME, Zichy tér 3.

Előzékeny kiszolgálás.
Minden este cigányzene.

Bonin Penzió - Velence
S. Marco, Corte Barozzi.

Kitűnő bécsi penzió, főleg ma-
gyarok és osztrákok által láto-
gatva, egy percnyi távolságra a
Márkus tértől.

Napi penzió ár hét lira.

KORONA VENDÉGLŐ

MAGYAR KONYHA.

Fiume Deák korzó 30.

Különös figyelmébe ajánlja a n. é. közönségnek kizárólag magyarosan
készített főzeteit. Naponta friss pörkölt és pusztai gulyás. Rostelyos, borjinszelet,
sertéssült nagy adagoként 35 kr.

Előfizetők étlap szerint s kenyérrel havi 24 frtért elfogadtatnak.

Magyar borok. — Kőbányai polgári sör. Tulajdonos: Ladányi György.

**Első fiumei magyar
kárpitós és diszitó**

Fiume, Corsia Deák 38 és Via Ger-
mania 33.

Modern tükördívánok, szőnyegdiván, gar-
niturák, matracok készen kaphatók.
Vállal a legegyszerűbbtől a legmoder-
nebb berendezésig minden nemű kárpitós,
diszitó és angol börmunkát jutányos árban.
Szíves pártfogást kér **Garami József,**
a budapesti Steinschneider udv. szálló-
cég volt munkavezetője.

Lido-Velence
PANNONIA VILLA

Gyönyörű központi fekvés, telje-
sen újjáalakítva: 40 szoba s külön
appartementok. Előzékeny kiszolgálás.
Mérsékelt árak.

Egy tulajdonban az új kávéházat
a Szt.-Márktéren (a quadri mellett)
és a Frezzeria utcában levő nagy
cukrászdával. Nagyb. pártfogást kér
Carlo Lavena,

Az „Első Fiumei Őr- és Záróintézet“

igazgatósága ezennel tisztelettel értesíti Fiume nagybecsült kereskedőit, raktártu-
lajdonosait és iparvállalatait, hogy belügyminiszterileg jóváhagyott tevékenységét,
mely a reábizott áruk és bolthelyiségek éjjeli őrizetére terjed ki

junius 1-én megkezd.

Bátrak leszünk tisztviselőinket az egyes cégekhez és érdeklődőkhöz elkül-
deni, hogy a bérleti feltételeket előterjessék és az előfizetőkkel a megállapodást
személyesen megkössék. Irodánk e hó 20-án nyílik meg a Via della Riva 8. sz. I. emeletén.